

Vyhodnocení nastavení prvních výzev IROP

Manažerské shrnutí

Cílem studie bylo v první řadě ověřit nastavení prvních výzev IROP z hlediska možnosti zlepšení procesu implementace a to jak zrychlení, efektivnějšího zacílení, tak snížení administrativní zátěže. Jedním ze základních pilířů takto orientované studie byla perspektiva žadatele. K získání potřebných primárních dat byly zorganizovány tři diskuse v rámci fokusní skupiny. Informace, názory a podněty od zástupců žadatelů a zpracovatelů projektových žádostí byly zasazeny do kontextu administrativních dat o první fázi procesu implementace.

Ze zjištění fokusní skupiny vyvstaly čtyři oblasti, do nichž se koncentrovala převážná většina podnětů: včasnost informací, srozumitelnost, zjednodušení a komunikace.

Žadatelé by ocenili informace o plánovaných výzvách s dostatečným předstihem. Z administrativních dat zároveň plyne, že s výjimkou 19. průběžné výzvy IROP nepřesáhla doba, ve které byly žádosti registrovány, 6 měsíců před uzavřením výzvy. U kolových výzev to byly obvykle 2 a 3 měsíce. Lze tedy předpokládat, že výzvy by mohly být otevřeny kratší dobu, nicméně harmonogram plánovaných výzev by měl být střednědobý a dostupný. Zároveň byla zjištěna poptávka o včasné informování o změnách a to nejen harmonogramu, ale i textu výzev a pravidel, stavu hodnocení atd. Ze zjištění procesní analýzy plyne, že tvorba harmonogramu má významný dopad i na délku hodnocení, z hlediska optimalizace vytížení administrativních kapacit je nežádoucí, aby byly – především kolové – výzvy uzavírány současně. To klade zvýšené nároky jak na zpracovatele, tak prostřednictvím kumulace žádostí, na hodnotitelské kapacity a projektové manažery.

Podněty týkající se srozumitelnosti směřovaly k jednoznačnosti a jednotnosti výkladu textu výzev a pravidel. Z analýzy revizí, které byly ze strany ŘO IROP realizovány, plyne, že většina úprav směřovala ke zvýšení srozumitelnosti. Tyto úpravy by (v kontextu poptávky žadatelů po včasné informovanosti o změnách) mohly být efektivněji komunikovány a to jak ve směru k žadatelům, tak implementační struktura s cílem zajištění jednotnosti výkladu. V tomto ohledu se nabízí zvýšení efektivity stávajících informačních kanálů (např. webových stránek) se zvýšením jejich přehlednosti a větším provázáním s výzvami. Srozumitelnost ovlivňuje i proces hodnocení – zvýšení srozumitelnosti pravidel může usnadnit proces hodnocení, zvýšit přehlednost odůvodnění hodnocení a přispět k snížení počtu odvolání (přezkumných řízení).

Zjednodušení do jisté míry souvisí se zvýšením srozumitelnosti výzev, pravidel a hodnocení, směřuje však také do oblasti dalšího snižování administrativní zátěže. Mezi navrženými možnostmi nejkonkrétnější podobu měly: návrh na eliminaci nadbytečných duplicít (nutnosti tytéž informace podávat vícenásobně, např. v případě rozpočtů, příp. studiích proveditelnosti a obdobných dokumentech) a návrh na úpravu eCBA. Naopak proti zjednodušení směřovaly návrhy na posílení individuálních komunikačních kanálů - takové by mohly přispět i k vytvoření či posílení rizik pro transparentnost, jednotnost a rovnost přístupu a ani z hlediska procesní analýzy nenabízí žádný systémový přínos. V tomto ohledu se jako vhodnější jeví např. posílení a případná modifikace existujících komunikačních nástrojů (jako jsou webové stránky OP), které jsou dostupné jak zájemcům, tak žadatelům, zástupcům implementační struktury i kontrolním orgánům.

Z evaluace vyplývá několik doporučení, která vychází především z druhé části studie – skupinových diskusí a zpětné vazby žadatelů.

<i>Obecná doporučení: příprava projektové žádosti</i>
Zlepšit Specifická pravidla pro žadatele a příjemce po formulační stránce, zajistit jednoznačnost textu a sjednotit členění kapitol v různých výzvách.
Upravit vzor studie proveditelnosti a nechat nutné informace, nedublovat kapitoly a nepožadovat informace, které jsou v žádosti o podporu nebo jejích přílohách.
Zaměřit se na způsob komunikace na úrovni výzvy a projektu, zajistit, aby měli žadatelé informace dostupné s větším předstihem.
V obecných PPŽP lépe vysvětlit mechanismus posuzování a schvalování změn v projektech, lépe vysvětlit změny v položkových rozpočtech.
Dříve avizovat ukončení příjmu žádostí o podporu a lépe informovat, že žádosti o podporu soutěží o omezený objem prostředků.
Prověřit možnost zrušení stanovisek odborných orgánů, které všichni žadatelé obdrží.
Prověřit kvalitu a trvat na sjednocení kvality informací, které poskytuje CRR
Lépe komunikovat podmínky a interpretaci programu směrem k externím kontrolním orgánům, aby se předešlo nebezpečí odlišných výsledků kontrol.
Prověřit možnost zavedení paušálů na vedlejší výdaje.
Ošetřit v Obecných pravidlech a v podmínkách právního aktu parametry pro pronájmy (krátkodobé, dlouhodobé) - možnost pronájmu celého výstupu projektu (např. terminály) a popsat příjmy v projektech a možnosti výběru peněz od návštěvníků
<i>Obecná doporučení: podání žádosti o podporu</i>
Zlepšit srozumitelnost způsobu stanovení ceny do rozpočtu ve studii proveditelnosti
Provést úpravy depeší, aby byla zajištěna jejich srozumitelnost.
Prověřit možnost odstranění duplicitních rozpočtů v projektu - ISKP, studie proveditelnosti, položkový rozpočet, rozpočet na úrovni hlavních aktivit
Prověřit možnost úpravy eCBA, v současné podobě nemá z pohledu žadatele žádný přínos a pro malé a pro nepodnikatelské projekty nemá smysl
<i>Obecná doporučení: Proces hodnocení</i>
Zaměřit se na kontrolu kvality a srovnatelnosti hodnotitelů ve znalostech Pravidel a souvisejících informací (FAQ), zlepšit propojení hodnotitelské a konzultační role, zajistit posuzování žádosti jako celku
Zkrátit délku přezkumného řízení a opravného hodnocení
Prověřit možnost prodloužení lhůty k doplnění žádosti o podporu.
Prověřit problém s (ne)oddělitelností ceny pozemku od ceny stavby.
<i>Další specifická doporučení</i>
Lépe popsat aktivity, které mohou probíhat v komunitních centrech - kulturní, vzdělávací, rekreační, rozsah sociálních prací a služeb
Ověřit, zda komunitní centra a sociální služby musí mít pověření od kraje po celou dobu SGEI, nebo je možné tolerovat krátkodobé výpadky.